Via Laietana 57 4t 3a
08003 Barcelona
Tel. 933173151
Fax 933173202
sindicat@catac.cat

Tres mesos de crisi penitenciària a Catalunya: de l'estiu funest al col·lapse del control

Un homicidi, un suïcidi, dues fugues, un ciberatac i més de quaranta treballadors agredits

El 30 de juliol de 2026, CATAC Presons va fer públic un escrit titulat *Un estiu funest a les presons catalanes*, on documentàvem deu incidents greus en poc més de sis setmanes, repartits en sis centres, i advertíem que aquella acumulació no era fruit de l'atzar sinó el reflex d'un patró estructural. Set setmanes després, l'evolució dels fets ha confirmat aquell diagnòstic i l'ha superat: al període juny-juliol s'hi han afegit, entre el 31 de juliol i el 18 de setembre, **vint-i-vuit fets rellevants més**, repartits en **nou centres i unitats**, amb **més de vint-i-sis treballadors lesionats**, **dues morts d'interns**, **dos interns ferits amb arma blanca artesanal**, **dues fugues durant sortides programades** i el **primer ciberatac de la història del sistema penitenciari català des de dintre la mateixa presó**.

El balanç conjunt dels tres mesos és inequívoc: **trenta-vuit fets greus, onze centres i unitats implicats i més de quaranta treballadors agredits o lesionats**. El 18 de setembre, l'endemà d'una fuga i dos dies després que un mateix intern lesionés tres companys a la unitat hospitalària de Terrassa, un intern va morir assassinat pel seu company de cel·la al departament de sancionats de Quatre Camins. Aquest és el punt on hem arribat.

Aquesta nota no és una simple actualització de la del 30 de juliol. És la constatació que, en aquestes set setmanes, el problema ha canviat de naturalesa: ja no parlem només d'una crisi d'agressions per manca de personal, sinó d'una **pèrdua generalitzada de capacitat de control** que afecta simultàniament la integritat física dels treballadors, la vida dels interns, la seguretat de la informació del Departament i la mateixa capacitat material dels centres per allotjar les persones que hi ingressen.

Cronologia dels fets

Resum del període (juny–setembre 2026)

Reproduïm en síntesi els fets ja documentats a la nota del 30 de juliol, perquè constitueixen la línia de base sobre la qual s'ha d'interpretar tot el que ha vingut després:

Via Laietana 57 4t 3a
08003 Barcelona
Tel. 933173151
Fax 933173202
sindicat@catac.cat

8 de juny, Lledoners (mòdul 5). Un intern (M.V.A.) agredeix un funcionari amb un fort cop de colze a les costelles durant una intervenció reglamentària. L'escorcoll posterior localitza una **arma artesanal contundent de 28 centímetres**. La investigació destapa una agressió prèvia amagada per por a represàlies.

18 de juny, Puig de les Basses. Un intern especialment conflictiu apallissa un funcionari amb tanta brutalitat que altres reclusos han d'intervenir per separar-los.

23 de juny, Puig de les Basses. Un reclús ataca el **metge del centre a la seva pròpia consulta**, el fa caure a terra i l'agredeix a cops de puny i puntades de peu.

30 de juny, Puig de les Basses. Durant un trasllat des del DERT, un intern noqueja un treballador d'un cop de puny al cap i continua colpejant-lo amb puntades de peu a la cara un cop indefens. Tercera agressió al mateix centre en quinze dies.

13 de juliol, CP de Joves (la Roca). Un partit de futbol degenera en baralla multitudinària entre interns d'origen sud-americà i magrebí, amb activació del **Codi 4** i un funcionari ferit. La població reclusa del centre havia crescut un 16,5% des de 2022 sense increment equivalent de personal.

14 de juliol, Brians 2. Un intern de 28 anys classificat en primer grau **provoca deliberadament un incendi a la seva cel·la com a trampa** per atacar els funcionaris que hi acudeixen. Tres treballadors ferits.

21 de juliol, Quatre Camins. Fuga durant una sortida de tercer grau de W.M.A., condemnat a més de 10 anys per l'assassinat i esquarterament d'una persona al carrer Casanova de Barcelona.

22 de juliol, Lledoners. Un intern colpeja una CUSV i **intenta llançar-la escales avall**. La companya queda de baixa pendent d'un TAC per possible fissura costal. Tercer episodi greu en dos mesos al mateix mòdul.

23 de juliol, Mas d'Enric. Un intern amb antecedents psiquiàtrics que havia abandonat la medicació pautada clava dos cops de puny a la cara d'un funcionari al pati sense desencadenant real.

24 de juliol, Quatre Camins. Una resistència violenta deriva en **intent de motí col·lectiu amb una quarantena de reclusos**, en un context de torns no substituïts.

24 de juliol, DERT de Mas d'Enric. Cinc funcionaris lesionats en un Codi 2 amb una dotació mínima de tres funcionaris i un CUSV, mentre els consellers Espadaler i la titular d'Universitats visitaven l'àrea educativa del mateix centre acompanyats de la plana major del Departament i de la premsa.

Via Laietana 57 4t 3a
08003 Barcelona
Tel. 933173151
Fax 933173202
sindicat@catac.cat

7 de juliol, Quatre Camins. Els Mossos desarticulen una **xarxa de tràfic d'armes dirigida per un intern des de la seva cel·la** amb un mòbil no detectat: nou detinguts, dos arsenals amb 40 pistoles i un llançacoets.

1 de juliol. Detenció a Badajoz d'un fugitiu multirreincident amb més de 150 detencions i 12 requisitòries, no reincorporat d'un permís des de finals de febrer.

31 de juliol, Ponent. Un intern intenta fugir pel terrat del centre armat amb **dues armes artesanals**, amenaçant els funcionaris. S'activa el **Codi 3** i l'episodi s'allarga aproximadament **cinquanta minuts** abans de la reducció.

31 de juliol, Portbou. És detingut, després de **nou dies en llibertat**, l'intern fugat de Quatre Camins durant la sortida programada del 21 de juliol.

2 d'agost, DERT de Mas d'Enric. Codi 2 amb agressió a un funcionari a cops de puny i **mossegades**. És la **quarta agressió en quatre setmanes consecutives** al mateix departament. El poliesportiu i l'àrea educativa queden tancats tot el diumenge per **tercer cap de setmana seguit** per manca d'efectius.

2 d'agost, Brians 2. Tres incidents greus en un sol matí: dos Codis 2 i un Codi 1, amb un episodi que implica **99 interns al mòdul residencial 7**.

Nit del 4 al 5 d'agost, Lledoners (MR5). Un intern és trobat **apunyalat dins la seva cel·la**, amb una ferida a pocs centímetres del cor i lesions al coll i a l'ull. L'arma era un **punxó artesanal de 18 centímetres** fabricat amb una barra de ferro esmolada. És traslladat en estat greu a l'hospital.

8 d'agost, Brians 2 (departament de sancionats). Cap a les 9 del matí, un intern **llança una cadira al cap d'una funcionària**. Codi 1 amb **quatre treballadors lesionats**. En aquell moment hi havia **set funcionaris per a dos departaments**.

9 d'agost, Puig de les Basses. Ciberatac. Es detecta formalment un accés no autoritzat a la xarxa del Departament de Justícia executat per interns del centre. Els fets, ampliats pel director general a les organitzacions sindicals el 19 d'agost, presenten les característiques següents:

- Es va identificar una **còpia (backup) generada durant l'accés indegut**, que ha permès dimensionar l'abast.
- Es van llegir **12 carpetes de xarxa, uns 40 GB i aproximadament 26.000 documents**.
- La cronologia situa els **primers indicis al febrer**, amb progressió al **maig i al juliol**, i **detecció formal el 9 d'agost**: prop de **sis mesos d'exposició sense detecció**.

Via Laietana 57 4t 3a
08003 Barcelona
Tel. 933173151
Fax 933173202
sindicat@catac.cat

- Entre la documentació afectada hi havia **matrícules de vehicles amb el NIP corresponent, DNI amb adreces de correu electrònic, llistats de gestió interna, telèfons de comandaments i llistats de persones voluntàries**.

11 d'agost, CP de Joves (la Roca), mòdul 4. Cap a les 10.50 h, un intern agredeix dos funcionaris i els **empeny escales avall**; un d'ells pateix un **traumatisme cranial**.

12 d'agost, Brians 2. Dos Codis 1 i un Codi 2 abans de les 11 del matí, amb **baralla multitudinària al pati del mòdul residencial 3** i el departament especial complet.

14 d'agost, Lledoners. La reducció del **22,4% en l'aplicació de contencions mecàniques** es tradueix, sobre el terreny, en **esperes d'una a dues hores** amb els equips d'intervenció aturats davant situacions altament agressives, en el que el personal descriu com un intent de desescalada impossible.

16 d'agost, Brians 2 (departament de comunicacions). Cap a les 13.20 h, una **comunicant agredeix una funcionària a cops i mossegades** en acabar la comunicació i dirigir-se a la sortida, profereix amenaces de mort i causa **dues persones lesionades**, entre elles un **visitant de 86 anys**. Arran de la intervenció sostinguda de CATAC davant la Direcció General d'Afers Penitenciaris, s'han aplicat quatre mesures: **prohibició d'entrada a Brians 2 durant un any**, el màxim que permet la normativa, valorant l'agressió i els antecedents de la comunicant, amb resolució en curs per **estendre-la a qualsevol centre penitenciari**; **sol·licitud d'ordre de protecció i allunyament** a favor de la funcionària; compromís de l'Administració de perseguir els fets com a **delicte d'atemptat contra l'autoritat**; i activació d'una **incompatibilitat de coincidència** entre la comunicant i la funcionària a tots els centres.

18 d'agost, Ponent. Un intern és trobat **penjat a les dutxes** del centre. No tenia cap protocol de prevenció de suïcidi actiu. La representació sindical reclama la dimissió del director general d'Afers Penitenciaris.

21 d'agost, Brians 2. Tres funcionaris lesionats després de l'escorcoll d'una cel·la, en una reducció violenta que acaba amb una caiguda per les escales.

21 d'agost, Brians 2 (exterior). Prop de **dos-cents treballadors** es concentren a les 14 h davant del centre, convocats per l'associació de treballadors **Marea Blava** i amb el suport explícit de **CATAC**, contra les agressions, la precarietat, l'abandonament, les retallades i la manca de model.

22, 23 i 24 d'agost, Brians 2. Tres episodis consecutius: un Codi 2 a Salut Mental amb agressió al cap de serveis; una **baralla al pati del mòdul residencial 2 amb una fulla tallant**, amb una ferida facial profunda i uniformes tacats de sang; i una nova baralla al mòdul residencial 6 registrada per les càmeres.

Via Laietana 57 4t 3a
08003 Barcelona
Tel. 933173151
Fax 933173202
sindicat@catac.cat

Cap al 25 d'agost, CP de Joves (la Roca). Amenaces de mort i intent d'agressió a funcionaris, amb trasllat de l'intern al DERT.

27 d'agost. Es fa públic que la instal·lació d'**inhibidors de telefonia mòbil als centres penitenciaris catalans es posposa fins al 2027**, malgrat que entre 2021 i 2025 s'han requisat **4.039 telèfons** i que el cas de la xarxa d'armes dirigida des d'una cel·la de Quatre Camins ja havia demostrat la gravetat del problema.

31 d'agost, Puig de les Basses. Tres setmanes després del ciberatac, es procedeix a la renovació dels equips informàtics de les mediateques dels mòduls **amb connexió a Internet per a ús dels interns**, sense que s'hagi tancat la investigació sobre l'abast real de la filtració.

6 de setembre, CP de Dones de Barcelona (unitat polivalent). Una interna **propina una puntada de peu i un cop de porta a la funcionària**, que rep l'impacte **al genoll i a l'avantbraç dret**. **Codi 1** i el departament queda tancat. La companya és atesa al centre, acudeix a la mútua i **queda de baixa laboral amb una contusió al genoll**. CATAC Presons va denunciar públicament que la Direcció General tracta aquest centre com una **instal·lació de risc pràcticament nul**, una percepció que no es correspon amb la realitat i que es tradueix en una manca sistemàtica de cobertura de plantilla.

9 de setembre. IAC-CATAC fa pública la **paràlisi total de l'expedient de jubilació anticipada** del personal penitenciari. Un ofici de la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social (Ref. Consulta 7/2026, de 31 d'agost de 2026) confirma que **no s'ha presentat cap sol·licitud formal** per iniciar el procediment.

8 de setembre, Quatre Camins. Un intern (R.F., 29 anys) lesiona **dos funcionaris i el cap d'unitat** en negar-se-li la sortida al poliesportiu. S'activa el Codi 2.

14 de setembre. Els mitjans documenten la **saturació extrema del sistema**: **9.597 interns per a 10.016 places** a 31 d'agost, un **95% d'ocupació**, amb un increment d'uns **1.800 interns en cinc anys (+23%)**. La ràtio de règim interior arriba a **90 interns per funcionari**. La resposta anunciada són entre **600 i 700 places en mòduls industrialitzats**, 256 de les quals a Mas d'Enric, amb horitzó **2028**.

15 de setembre, Unitat Hospitalària Penitenciària de Terrassa. El **mateix intern** lesiona **tres funcionaris en dos dies**, un d'ells **estrangulat amb una presa al coll**, després que se li negués un permís per fumar. Entre el primer i el segon episodi no es va modificar cap mesura.

17 de setembre, Mas d'Enric. Un intern de **52 anys condemnat per assassinat s'escapa durant una sortida programada**. És la **segona fuga en sortida programada en menys de dos mesos**.

Via Laietana 57 4t 3a
08003 Barcelona
Tel. 933173151
Fax 933173202
sindicat@catac.cat

Matinada del 18 de setembre, Quatre Camins (departament de sancionats). Un intern **mata el seu company de cel·la**, colpejat i asfixiat amb un llençol o una samarreta. És la segona mort d'un intern en un centre penitenciari català en un mes.

Brot de covid al CP Brians 1. CATAC Presons té constància d'un brot de covid al centre que ha afectat també la plantilla, amb com a mínim una professional de baixa laboral. La seva rellevància és doble: **consumeix capacitat operativa** en forma d'aïllaments sanitaris precisament en el moment de màxima ocupació del sistema.

Més de 40 cel·les inhabilitades per xinxes a Quatre Camins. La plaga de xinxes de llit denunciada el juliol, en total **58 cel·les clausurades en dos mesos**, 49 de les quals a Quatre Camins i 9 al Centre Penitenciari Obert 2.

CATAC Presons vol reconèixer de nou, i amb més motiu que el 30 de juliol, la capacitat, la professionalitat i la sang freda del personal funcionari. En cadascun d'aquests episodis, una desena d'ells amb risc real per a la vida, la plantilla ha contingut i resolt situacions d'extrema conflictivitat treballant sistemàticament infradotada. Que el balanç d'aquests tres mesos no sigui pitjor és **mèrit exclusiu dels treballadors i treballadores**, no de cap decisió de gestió.

De la crisi d'agressions a la pèrdua de control

El diagnòstic del 30 de juliol, manca crònica de personal, protocols que no s'apliquen a temps, agenda institucional per davant de la protecció dels treballadors, continua sent vàlid. Però aquestes set setmanes hi afegeixen una dimensió nova i més greu: **el sistema ha deixat de poder garantir el control**, i això s'expressa en cinc fronts simultanis.

Primer: la violència ha deixat de tenir un perfil previsible. El 30 de juliol parlàvem d'agressions en mòduls conflictius i DERTs. Ara el risc s'ha estès a **tots els perfils de centre i tots els llocs de treball**: el CP de Dones, tractat per l'Administració com a instal·lació de risc nul; el departament de comunicacions de Brians 2, on l'agressora era una **visitant**; la unitat hospitalària de Terrassa. No hi ha cap lloc de treball que es pugui seguir considerant de baix risc.

Segon: la reincidència immediata. El cas de Terrassa és el més il·lustratiu de tot el període: **el mateix intern lesiona tres companys en dos dies consecutius** perquè entre el primer episodi i el segon no es va modificar absolutament res. El mateix patró es repeteix a Mas d'Enric, amb quatre agressions en quatre setmanes consecutives al mateix DERT, i a Brians 2, amb **nou episodis greus en quatre setmanes** (2, 8, 12, 16, 21, 22,

Via Laietana 57 4t 3a
08003 Barcelona
Tel. 933173151
Fax 933173202
sindicat@catac.cat

23 i 24 d'agost). Quan un incident no genera cap canvi de mesura, el sistema està comunicant a la població reclusa que agredir no té conseqüències operatives.

Tercer: la massificació es compta malament, i això mata. La xifra oficial del 95% d'ocupació és **nominal, no operativa**: compta places que no existeixen materialment. A Quatre Camins hi ha més de quaranta cel·les inhabilitades per xinxes; a Figueres la infermeria fa de mòdul; a Lledoners els aïllaments disciplinaris es compleixen al mòdul d'ingressos; i qualsevol brot infecciós, com el de Brians 1, immobilitza cel·les addicionals per aïllament sanitari. Quan desapareixen desenes de cel·les del còmput real, el primer que es perd és la **capacitat de separar**: separar interns incompatibles, separar sancionats en cel·la individual, separar perfils de risc. **L'homicidi del 18 de setembre es produeix al departament de sancionats del centre amb més cel·les fora de servei de tot el sistema, i en règim de cel·la compartida.** No és un fet fortuït: és el resultat previsible de gestionar l'aïllament disciplinari sense cel·les on ubicar ningú.

Quart: la saturació es descarrega per la via dels permisos. Dues fugues durant sortides programades en menys de dos mesos, Quatre Camins el 21 de juliol, Mas d'Enric el 17 de setembre, aquesta darrera d'un condemnat per assassinat, no es poden llegir aïlladament de la resta. Quan el sistema necessita alliberar places i els informes de pronòstic els elaboren equips tècnics amb ràtios degradades, la obertabilitat es converteix de facto en una **vàlvula d'escapament de la massificació**. El risc d'aquesta vàlvula el paga la seguretat pública.

Cinquè: la seguretat de la informació ha fallat durant sis mesos sense que ningú ho detectés. El ciberatac de Puig de les Basses no és un incident informàtic: és una **fallada de seguretat penitenciària amb impacte directe sobre els treballadors**. Interns van accedir durant mig any a 26.000 documents que contenien **les matrícules dels vehicles personals dels funcionaris amb el seu NIP associat**, DNI, correus i telèfons de comandamentsI malgrat tot això, tres setmanes després es renoven els equips de les mediateques **amb connexió a Internet** i els inhibidors de mòbils es posposen, amb 4.039 telèfons requisats en cinc anys i una xarxa d'armes ja desarticulada que es dirigia des d'una cel·la.

L'Administració comunica els problemes quan ja no pot evitar-ho. Aquesta pauta no és un problema de comunicació: és un problema de **prevenció**. Un sistema que només reacciona quan el fet ja és públic no pot anticipar-se a res, i per això els mateixos episodis es repeteixen als mateixos centres setmana rere setmana.

Dos deures pendents que agreugen tota la resta

La plantilla no es cobreix i, a més, envelleix sense sortida. Cada agressió genera una baixa, cada baixa no substituïda incrementa el risc de la següent agressió, i el cercle es

Via Laietana 57 4t 3a
08003 Barcelona
Tel. 933173151
Fax 933173202
sindicat@catac.cat

tanca. A això s'hi suma que l'expedient de **jubilació anticipada continua sense cap tràmit presentat quatre anys després de l'acord de 2021**, malgrat una edat mitjana propera als 50 anys, amb més de la meitat de la plantilla per damunt dels 50 i la meitat d'aquests per damunt dels 55, uns índexs de sinistralitat i baixes que **dupliquen** la mitjana d'altres sectors i prop de **700 agressions registrades el 2025**. No hi ha cap impediment tècnic ni legal per presentar la sol·licitud: només hi falta voluntat política.

El model penitenciari català necessita un redisseny

Arribats a aquest punt, CATAC Presons vol anar més enllà de la denúncia dels fets i plantejar una reflexió que considerem inajornable. Si el sistema està saturat, si els incidents violents no deixen de créixer, si cada mes hi ha més professionals agredits i si en el darrer mes hi ha hagut dues morts d'interns, la conclusió raonable no és que calgui insistir més en el mateix: és que **el model necessita ser revisat**.

Un model desbordat, no un model fracassat

Cal ser precisos sobre què és el que cal revisar. Aquell model es va dissenyar per a un sistema d'unes poques milers de persones internes, majoritàriament d'origen nacional, amb estades curtes, amb redencions, sense la prevalença actual de patologia mental, sense telefonia mòbil i sense cap capa digital. Es va pensar, en definitiva, per a una realitat que ja no existeix.

Avui gestionem **9.597 interns**, més de la meitat d'origen estranger, amb departaments de salut mental desbordats, xarxes delictives dirigides des de l'interior mitjançant dispositius no detectats i un ciberatac executat des de dins del propi centre. No diem que el model hagi fracassat: en el seu moment va ser un model de referència. Diem que ha estat **desbordat per un context que no existia quan es va concebre**, i que més de trenta anys després ningú no l'ha revisat en profunditat. La responsabilitat no és de qui el va dissenyar; és de qui, davant l'evidència acumulada, continua administrant-lo sense replantejar-lo.

L'ampliació de plantilla ja no genera capacitat de control

Hi ha una paradoxa que el Departament no ha sabut explicar i que la plantilla viu cada dia: s'incorpora personal i, simultàniament, manca personal.

L'explicació és que **la proliferació de nous serveis i programes absorbeix els efectius sense generar capacitat de règim interior**. Cada nou circuit, unitat o programa crea destinacions que surten de la mateixa borsa de persones. El resultat és que la plantilla total pot créixer mentre la **cobertura efectiva per unitat i per torn disminueix**. Mentre

Via Laietana 57 4t 3a
08003 Barcelona
Tel. 933173151
Fax 933173202
sindicat@catac.cat

l'Administració continuï comunicant xifres globals de plantilla en lloc d'efectius reals de règim interior per torn i per centre, aquesta contradicció quedarà amagada. Per això exigim que es publiquin els segons i no només les primeres.

La conclusió és incòmoda però necessària: **l'expansió quantitativa de recursos humans, tal com s'està fent, ja no és suficient**, perquè el ritme de creació de nous serveis o atenció de noves necessitats en consumeix l'increment abans que arribi als llocs de treball on hi ha el risc.

Tecnologia i automatització: el problema és el criteri, no l'eina

Si la plantilla no pot créixer al ritme que consumeix el sistema, cal alliberar temps de treball del que avui es dedica a tasques que no requereixen presència professional davant el risc: gestió documental i d'informes, recomptes, tramitació i càrregues burocràtiques diverses. Un ús intensiu i intel·ligent de la tecnologia en aquests àmbits permetria **retornar presència allà on només hi pot haver persones**.

I aquí el sistema penitenciari català ja té una lliçó apresa, per la via negativa. La seva aposta tecnològica més visible, el **sistema biomètric de control d'accessos**, es va desplegar compartint infraestructura amb el servidor general del Departament i amb una credencial emmagatzemada de manera inadequada pel proveïdor, i el resultat han estat **sis mesos d'accés no autoritzat sense detecció** a dades personals de la plantilla. La segona, la renovació de les **mediateques amb connexió a Internet** per a ús d'interns, es va executar tres setmanes després del ciberatac i sense tancar la investigació. Mentrestant, els **inhibidors de telefonia mòbil es posposen al 2027** amb 4.039 telèfons requisats en cinc anys.

El problema, per tant, no és la manca de tecnologia: és que **es desplega sense governança de seguretat i en l'ordre invers al necessari**, prioritzant el que aporta comoditat per davant del que aporta seguretat. Qualsevol redisseny tecnològic del model ha de començar per invertir aquest ordre.

Línia vermella. CATAC Presons vol deixar-ho dit sense cap ambigüitat: l'automatització ha de servir per **alliberar presència, no per substituir-la**. Cap tecnologia conté un intern alterat, canta un codi, arriba a temps a una reducció ni evita una mort en una cel·la compartida. Qualsevol intent d'utilitzar la modernització tecnològica com a coartada per no cobrir plantilla serà rebutjat frontalment per aquesta secció sindical.

El que és política i el que és gestió

Som conscients que una part de les decisions que determinen la situació actual **queda fora de l'àmbit de la gestió penitenciària**: la política penal, el pla de xoc contra la

Via Laietana 57 4t 3a
08003 Barcelona
Tel. 933173151
Fax 933173202
sindicat@catac.cat

multireincidència, l'activitat judicial i policial, el pressupost i la creació de places són decisions polítiques. No demanem als gestors penitenciaris allò que correspon al legislador.

Però tampoc no acceptem el contrari: que la gestió s'escudi en la política per no fer el que sí que li correspon. **El disseny del model, l'organització del treball, els processos, els protocols, la distribució d'efectius, el criteri tecnològic i la resposta després de cada incident són competència de la gestió.** Els gestors penitenciaris tenen davant seu, precisament ara, l'oportunitat de redissenyar un **model penitenciari per al segle XXI**. És una oportunitat, no una obligació imposada des de fora: i per això mateix, no aprofitar-la serà una decisió seva.

La trampa del gabinet de crisi

Entenem que la situació d'emergència i d'incidència permanent obliga a treballar com un gabinet de crisi per contenir els fets del dia a dia. Però cal ser conscients del mecanisme que això genera: **la gestió de l'emergència canibalitza la capacitat de redisseny**. Qui apaga focs cada dia no dissenya res, i per això el continuisme no és una decisió deliberada, sinó un resultat per defecte.

La conseqüència pràctica és clara i és la nostra darrera exigència: cal **separar institucionalment les dues funcions**. Un dispositiu de resposta immediata per als incidents, i una **unitat de redisseny del model amb mandat exprés, calendari, responsables identificats i participació de la representació sindical**. Sense aquesta separació i sense dates, el redisseny acabarà on han acabat altres compromisos d'aquest Departament: en un estudi desat en un calaix.

Mentre això no passi, la conclusió és previsible: **cada mes continuarem presentant informes exactament com aquest, amb altres dates, altres centres i altres noms.**

Finalment, reiterem que la plantilla penitenciària ha sostingut aquesta situació amb la seva professionalitat i, en massa casos, amb la seva integritat física. No ho continuarà fent indefinidament sense mitjans. **La seguretat de les treballadores i treballadors penitenciaris no és negociable**, i tampoc no ho és la seguretat de les persones internes ni la de la ciutadania.

CATAC Presons continuarà documentant, denunciant i exigint, i mantindrà la mobilització i la pressió institucional fins que aquestes exigències es converteixin en mesures efectives.

CATAC Presons, 18 de setembre de 2026